

HRVATSKA RIEČ

PREDPLATA: Za ŠIBENIK i AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mjesечно K 1-25, godišnje K 15—. Za INOZEMSTVO suviše poštara. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

VECERNJI LIST

Izlazi utorak, četvrtak i subotu

Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.049

UREDNIČTVO I UPRAVA „Hrvatske Rieči“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drugi). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisk „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drugi). — Vlastnik, izdavač i odgovorni urednik JOSIP DREZGA.

OGLASI PO CIENIKU.

God. IX.

Broj 795

ŠIBENIK, subota 15. veljače 1913.

Sveučilišno pitanje.

Talijanski pravni fakultet odobren.

Prekucjer je nastavljena u proračunskom odboru razprava zak. osnove o talijanskom pravnom fakultetu. Hrvatsko-slovenski klub se je svim silama opirao rješenju ovog pitanja na štetu našeg naroda u Trstu i Istri.

Dr. Verstovšek (Slovenac) predložio je, da se prije debate o talijanskom pravnom fakultetu otvoru debata o predlogu zast. Friedmana, neka se izabere pododbor koji će istražiti stvar o naručbama ratne mornarice u inozemstvu (Njemačkoj). Predlog je bio odbijen sa 25 protiv 4 glasa.

Dr. Verstovšek, dr. Dulibić i Gostinčar držali su duge opstrukcione pitanje. Dr. Dulibić je izjavio, da je on najodlučnije proti tome, da se talijanski pravni fakultet osnuje u Trstu, jer se time nacionalni status quo u Trstu mjenja na štetu Jugoslavena. Govornik žestoko je napao vladu i parlament, koji dozvoljavaju i podržavaju nepravom tiranstvo i nasilje prama južnim Slavenima, otečavajući njima pripadništvo u ovoj monarhiji. Dr. Dulibić je za tim dugo govorio o reciprocitetu zagrebačkog sveučilišta, te je predložio dodatni predlog: neka bude priznata Jugoslavenima u Austriji valjanost izpita i svjedodžba zagačkog sveučilišta.

Zast. Gostinčar predložio je, da se talijanska universa osnuje kroz 5 godina i to u talijanskom mjestu izvan zemalja na primorju.

Beč, 15. veljače. U proračunskom odboru je nastavljena debata o talijanskom pravnom fakultetu. Pangerman Erler tražio je da kandidati na izpitima moraju se izkazati da znaju njemački jezik. Na to je debata zaključena i zak. osnova prihvjeta sa svim glasovima osim glasova dra Dulibića, dra Verstovšeka i Gostinčara, koji glasovali proti.

Dr. Dulibić je bio predložio, da se na talijanskom pravnom fakultetu izpiti mogu polagati hrvatski i slovenski. Predlog je bio odbijen, a na to je priključen kao volum manjine.

Snaga i položaj ratujućih stranaka.

U „Neue Freie Presse“ objelodano je bivši instruktor turske vojske, njemački general Imhof paša raspored i brojnu snagu vojski na Balkanu, kao i neka druga svoja strateška i taktička posmatranja. Između ostalog veli se u ovom članku ovo:

Prije viestima, koje stižu, u koliko se sa našeg gledišta može pregledati, može se postaviti ovaj rezultat:

1. Na Cataldu liniji stope 1., 2. i 3. turski aktivni vojni zbor, jačan sa 1., 2. i 3. rezervnim vojnim zborom. Izgleda da je 4. zbor upotrebljen u drugu svrhu, jer o njegovom ostanku nema sigurnih vesti. Iako se navodi, da prema obskrbnoj snazi im 175.000 do 180.000 vojnika, to se ipak

može, uvezši u obzir prilike, odmjeriti broj na 150 do 155.000 vojnika. Prema ovim trupama stoji na Čataldu prva i druga bugarska armada.

2. Od trupa koje su se nalazile kod Uzun Kepri, otišla je sedma bugarska divizija na Čataldu, a druga bugarska divizija povučena je za pojačanje vojske, koja obsejava Drinopolje.

3. Na polutoku Galipolu stajalo je ravnog 50.000 turskih vojnika, a prema njima najmanje isto toliko vojnika saveznika.

4. U koliko su srpska i grčka pojačanja došla na Čataldu i Drinopolje nedale se pregledati, no da su došla nema sumnje.

5. Javljenje je da se 50.000 turskih vojnika nalazi kod Ismida, Pandirme i Skadra.

6. Kod Drinopolja. Obsadna vojska pod generalom Ivanovom sastoji se od četiri srpske i bugarske divizije pored jednog kombinovanog zobra konjice. Osim toga nastupaju prema Drinopolju druga bugarska divizija i obsadna artillerija. Ukupna snaga iznosila bi oko 60.000 vojnika. Iz Beograda se javlja 6. o. mj. da je treća srpska divizija za sada povučena Drinopolju kav rezerva.

Obrana Drinopolja bit će da je jaka do 30.000 vojnika, i za sada ne trpi oskuđe u životnim namirnicama.

7. Grčka ratna snaga. Kod Janine se bori za sada bez odlučna rezultata 2., 4., 6. i 8. grčka divizija. Prva divizija ide iz Soluna prema Janini i 3. i 7. su u Solunu, 5. divizija će biti kod Florine i istočno odatle.

8. Srpska ratna snaga. Armada pripadnica: U Bitolju moravska divizija I., u oblasti Skoplje-Prilip drinska divizija I., timočka divizija II., dunavska divizija I. i novoobrazovana vardiška divizija.

Armada generala Jankovića: Kod Tetova i u okolini jezgra moravske divizije II. i moravska brigada, Drača, Dibre i Tirane ostavljeni su slabiji garnizoni. Južno od Skadra je drinska divizija II., šumadijska divizija I. i novoosnovana primorska divizija, štab je u Draču.

Armada generala Živkovića: Kod Mitrovice šumadijska divizija II., kod Pristine kosovska divizija, u Sandžaku javorska brigada.

O dislokaciji srpskih četa u Srbiji nema sigurnih vesti. Stavaraju se nove formacije, posljednji poziv povučen je. Divizija konjice stoji kod Niša. Da li je od prestolonašljednikove armade poslano još sisa pod Drinopolje, znat će se u budućnosti.

9. Crnogorska ratna snaga: Javljenje je da oko Skadra stoji 10 brigada, a kod Djakovice jedna brigada.

10. Kod turskih trupa u Albaniji nema nikakve promjene. General Džavid paša stoji kod Prizreni (sjeverozapadno od Janine u pravcu prema Beratu).

Snabdjevanje turskih vojnika u Skadru može iznjeti još jedno mjesec i po. Dalje Imhof paša podrobno hipotetički iznosi neke taktične poteze i njihove posljedice.

Nu ni kod njihovih gospodarica nije zar drugačije, jer iza blagih kiša ožerboj je senko sunce izmamilo i šaroliko jesenje cvijeće, te se holo koči, svojim se šarenim čilimom za proljećem zagleda i na međan ga zazivlje, ne spominjuće se u svojoj nestošnoj nepromišljenosti, da ako je slomila vrat proljetna bujna čilost, još će prije starikova jesen.

Zanio taj priljubiti svijet jesenske pričice i onako zanosno i mlajgahno srce male Janje i još tucnije Mare, te se i one, poput šilježi, pričele nagoniti, što će se za bujnjim stručići maštiti, da to u kitu splete. Ako je Janja snažnija i starija, opet je i Mara, da ne da k sebi, jer i ona zna, za koga je ovo cvijeće; nije ni ona bleka. Turni Janja Maru, gurni Mara Janju — poturaše se i poguraše, jedna drugoj prsta krši, dok najstrag ne odbaciše cvijeće, da

Promjene u ratnoj mornarici.

Admiral grof Montecuccoli

Viceadmiral Haus

Jedan turski odjel dezertirao je i prešao u bugarski tabor.

„Hamidie“ u Malti.

Malta, 15. veljače. Turski krstaš „Hamidie“ pred nevremenom zaklonio se u ovoj luci. Drži se, da kani, bude li ikako moguće, doći u egejsko more. Ako je brod neoštećen, mora u roku od 48 sati ostaviti luku.

Grčko pučanstvo je radi dolaska ovog turskog krstaša veoma uzbudjeno.

Obsada Skadra.

Cetinje, 15. veljače. Službeno se javlja: Crnogorska artiljerija bombardirala je utvrdu Skadra i na njoj postavljene baterije. Turci odgovaraju vatrom slabno. Na čitavoj liniji došlo je do neznatnih čarkanja. Crnogorci spremaju se, da prenesu topove na Bardanjole. Srbsko-crnogorski odjeli dižu jake sančeve. Očekuju se novi topovi velikog kalibra, da se s njima juriša proti Brdici.

Turski gubitci na Bardanjolima bijaju veliki, jer su Turci triput kušali osvojiti izgubljene pozicije.

Carigrad, 15. veljače. „Tarin“ tvrdi, da će Skadar i Janina izdržati sve do svršeka rata te će u sklopljenju mira služiti kao objekt izmjene. Kada bi ovo bilo nemoguće, onda bi u znak turskog suvereniteta ostale u Janini i Skadru turske posade.

Na Galipolu.

Sofija, 15. veljače. Za bitke kod Bulaira kušalo je dne 8. ov. mj. 40 prevoznih parobroda i mnogo jedrenjača. zaštićene vatrom sa osam turskih ratnih brodova, izkrcači čete kod Šarkoja. Bugari otvorše vatru. Turski brodovi odgovoriše, ali bez uspjeha. Turci izkrcaše samo 8 bataljuna, dočim je 20.000 vojnika ostalo na brodovima. Popodne prisilje Bugari izkrcače čete napadajući bodovima da se povrate na brodove. Turci su imali 1000 mrtvih.

Austrija za

„Balkan Balkancima“.

Osvrćući se na misiju princa Hohenlohe piše „Fremdenblatt“ neobično o prijateljskom, ljubaznom i srdačnom dočeku, što su ga prinu priredili car i carska obitelj. Misija princa Hohenlohe promatra se u Rusiji i svuda kao simptom mira, te je imala svrhu predusresti tome, da se političke nesuglasice između obiju vlada ne prenese na dvorce. List konstatira da zadovoljstvom, da je misija ovu svrhu postigla, time što je pružila dokaz, da se prijateljski odnosi između obili dvorova nisu

Bugarski uspjesi.

Bugarski glavni tabor u Dimotiki priobčuje sljedeći komunik: „Sva izvješća iz Carigrada o vojnim operacijama u drugoj periodi, u kojima se govori o dosadanju pobjedama turske vojske nad Bugari, podpuno su neistinita i turske oblasti šire ih samo u rečenici, da zaspie javno mnenje u Evropi. U istinu pak operacije, odkad su neprijateljstva opet počela, ovako se razvijale:

Dne 4. veljače bugarske čete potražile tursku vojsku na Galipolu južno od rieke Kavak. Turci su ostavili za sobom mnogobrojne mrtve i ranjene te pobegli na pozicije u Bulairu, energično proganjeni od Bugara.

Dne 8. veljače: 6 turskih divizija napalo naše čete, koje su se bile u pozicijama 5 km. južno od Bulaira utvrdile. Bugari su Turke potisnuli, a zatim sami izveli protunapadaj i neprijatelja u boju na bajunete prisilili na panični bieg. Neprijatelj je ostavio na bojištu mnogo trofeja. Turski gubitci bili su veoma veliki. Bugari su dosad pred svojom frontom pobrali 6000 poginulih Turaka, a pred Bulairom je polje tokodjer posuto trupima turskih vojnika.

Turski pokusi izkrcavanja na Crnom i Marmarskom moru bijahu u svim točkama uz velike Turske gubitke spriječeni. Jednako je bio spriječen pokus izkrcavanja pri Podimi te su Turci i tu izgubili 200 ljudi mrtvih i ranjenih, a isto toliko zapobljenih. Pri pokusu izkrcavanja kod Šarkoja dneva 8. i 9. ov. mj. Bugari su napadom bajunetama tri turske divizije potjerali na brodove. Turci su tada izgubili 1000 mrtvih i ranjenih, a 500 Turaka bilo je zarobljeno.

Nakon ovih uspjeha je cijelo sjeverno obrežje Marmarskog mora sa svim pristaništima sve do Bulaira podpuno u rukama Bugara.

Viest o turskim pokušajima izkrcavanja pri Rodostu, Siliviji, Midiji i Miroštu podpuno su neistiniti, jer na tim mjestima Turci nisu uobičajući pokušali izkrcavanje.

Što se pak tiče uzmičanja bugarskih predstraža sa prve linije pri Čataldu, to se ovim uzmičanjem ide samo za tim, da se točno izvrši već prije utučenja plan.

Bombardiranje Drinopolja nastavlja se s uspjehom. Bugari sistematično napreduju proti liniji utvrda te neprijatelja sve više obkoljuju.

Bombardiranje Drinopolja.

Carigrad, 15. veljače. Službeno se javlja: Jučenji dan prošao je u Drinopolju mitno.

Carigrad, 15. veljače. Zapovjednik drinopoljske posade Šukri paša brzojavlja, da će se se boriti dok i zadnji fišek ne izpuca. Ako pak bude prisiljen na preduzu, prije će grad obratiti u prah i pepeo.

Carigrad, 15. veljače. „Sabah“ javlja: Asumpcionisti u Drinopolju brzojavljaju ovdejnjim asumpcionistima: Grad ima još za osam mjeseci živežnih sredstava. Školska obuka nesmetano se nastavlja. Zdravstvene prilike dobre. Nestajuće je samo cukra, petroleja i soli. Brzojavni ured prima i radiotelegrame do 60 rieči.

Sofija, 15. veljače. Bombardiranje Drinopolja traje. U nekim gradskim predjelima buknuo je požar.

— Uzmi, Majko, moje! — a do nje sputa pijunkne tulusna Mara:

— I moje, Majko!

Sad snimiše oči sa Gospine prilike i jedna se u drugu milo pogledale, dok isticava Marina ne preteči Janju i ona će vesela i uščujena:

— Megjer smo se zbogu Gospe pojedile!

— Eto jesmo! — još će milokrvnije a, pa nadostavi:

— A zbogu nje se i izmirimo....

* * *

To se prigodilo lanjskoga mjeseca lipnja, pa kad ko sutradan pred mirak brecnu treći na ružare, oponuda, od svojih kuća, slija Janja svoju desnu ruku sa Marinom lijevom i veseli ih eto, k crkvi potkuju.

Da će mimo me mititi, a ja im zakričim put. Postigjene one — jednom rukom zatisle gubici, a drugom oči zakrile, u ramenima se užeće, da ne prsnu od pusta smijeha.

— Da tko te to išče prlj, Maru? brekneš ja na tucnju.

— Brate, Janja! — otvorito će ona.

— A tebe, Janja?</p

pomutili. Ručna pisma obiju vladara kao i sam tok posjeta princa Hohenlohe na russkom dvoru, pružaju za to podpunu svjedodžbu. Što se tiče političkih pitanja, što su tijekom posljednjih mjeseci izbila na javu između austro-ugarske i ruske vlade, to se ne radi tu kod nekojih eventualno još postojećih divergencija realnim, interesnim protivštinama, već o neraščišenom dialogu. Što je preostao još iz predjašnjih vremena, i koji je medutim nadkriju historičkim razvojem posljednjih mjeseci; jer su ratni dogadjaji prešli preko starog rivaliteta Austro-Ugarske i Rusije na Balkanu.

Balkan pripada neovisnim balkanskim narodima. Balkanski su narodi slobodni i samostalni. Time su posve presahla negašnja vrela razmircama između Beča i Petrograda. Balkanski program Austro-Ugarske, što ga Austria već kroz decenije slijedi, historičkim razvojem dogodaja približuje se svom ostvarenju, te se imade pripisati u prvom redu djelovanju Austro-Ugarske, ako bude načelo, da vladaju na Balkanu samo neovisni balkanski narodi, provedeno u punom jeku i za sve na poluotoku nastanjene narode. U potpunoj neovisnosti bez svake nenačarne i tudinske zapreke moći će se balkanski narodi posvetiti svom razvoju i svojim interesima. Ova naravna posljedica bit će i mjerodavna za njihove odnošaje prama ostalim državama. Austro-Ugarska jedina je velelast, koja neposredno graniči sa balkanskim državama; monarkija je čak djelomično i sama balkanska država jer gotovo devetina njene područja u geograf. smislu leži na balkanskom poluotoku. Usljed najnovijeg razvoja potisnuta je granica između istoka i zapada još dalje i balkanski poluotok stupa u okvir zapadno-europejskih naroda. Austro-Ugarska prati kulturne zahtjeve ovih naroda s osobitim interesom, te će ih nastojati unapredjivati. Novim odnošnjima iščezavaju negašnja trivenja između Austro-Ugarske i Rusije. Ponovni prijateljski odnošaji, što su nastali uslijed misije princa Hohenloha između obiju dvorova, unapredit će sigurno djelovanje u ovom smislu.

Petrograd, 15 veljače. Službenica „Rossia“ pozdravlja shvaćanje Austrije, izraženo u članku „Fremdenblatt“, da Balkan ima pripasti balkanskim državama, u čemu se sastoji i politički program Rusije. Priznanjem ovog temeljnog načela moralni bi sami po sebi odpasti svi uzroci trvenju između Austrije i Rusije.

Berlin, 15 veljače. „Tageblatt“javlja, da bi sporazum između Rusije i Austro-Ugarske bio lako moguć, kada bi Austro-Ugarske demobilizirala i popustila u pitanju Albanije.

Arbanaško pitanje.

London, 15 veljače. U pitanju Albanije izabrat će velevlasti specijalnu misiju, koja bi imala preduzeti uredjenje granice.

Na Čataldži.

Sofija, 15 veljače. Bugari pred Čataldžom utvrđuju visove sjevero-izločno od Akalana te vatrom iz topova prieči rekognosciranje turskih kolona.

Bugarska i Rumunjska.

Berlin, 15 veljače. Obzirom na razpoloženje u Rumujskoj, gdje opozicija, koja hoće radikalno držanje prama Bugarskoj, otimlje sve više maha, trojni savez djeluje na Bugarsku da dodje u susret željama Rumunjske.

Za Istru!

Talijanska je stranka u Istri svojom novom organizacijom ugrozila još većna položaj istarskih Hrvata. „Lega Nazionale“ otvara jednu za drugom svoje škole u najčišćim selima. U tim školama namješta učitelje naše krv, ali odgojene u talijanskem duhu. Takovi su nam učitelji najpoštniji. Poznaju jezik našega puka, pa im je u mnogome olakšano odmetničko djeđovanje. Za svoje ciljeve odnarođivanja imade „Lega“ sredstava na pretek. Samoj Trstu daje više nego li našoj Družbi sve hrvatske zemlje ukupno. U svim mještima, gdje ima Talijana i gdje ih nema, poredjivale su se prošloga mjeseca a i sada se još priređuju zabave u korist njihove „Lege“ i tako se dogodilo, da je jedan sam, inače prično neznatan istarski grad, sabrao za Legu tom prigodom više nego li je kroz čitav prošli mjesec u Družbinu blagajuši unišlo prinosa.

Sve nas to u velike zabrinjuje, time više, što smo već s našim školama doprli, gdje nam u narodnom pogledu prijeti najveća pogibelj. Mislimo na ona naša sela u okolici Buja, Pirana i Umaga. U onim smo krajevima otvorili pet novih škola, koje sve liepo napredjuju, premda im učitelji nisu ni u po biela dana sigurni za svoj život. U onim se krajevima našim sumišljenicima pale kuće i stogovi, režu loze, ugrožuje život. To je naša Mačedonija, jedna od najmučnijih rana na hrvatskom tlu. Talijani su još držali u svojim šakama i misili, da će u nekoliko godina moći ondješnji naš živalj sasvim da iztriebe. Medutim su osvanule Družbine škole, koje su jednim mahom paralizovale njihovo djelovanje u tom smislu. Otuda i njihov bies protiv Družbe i njezinih učitelja, a otuda i dužnost svih Hrvata, da našu Družbu što bolje podupri i da joj omoguće suzbiti talijanske ne samo u spomenutim krajevima već i u svakom mjestu, gdje je hrvatska rječ u opasnosti.

Hrvati! Gdje Vas ima, sjetite naše Družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru! Pomožite joj u času, kad joj Vaša pomoć najviše treba! Naprijed za Družbu!

Iz hrv. i slov. zemalja.

Pregovori za saziv istarskog sabora.

Na poziv namjestnika sastaju se kod namjestnika u Trstu dne 17. t. mj. predstavnici hrvatske i talijanske stranke u Istri na pogovor radi sazova istarskog sabora. Na pogovor pozvani su zem. kapetan dr. Rizzi i podkapetan dr. Laginja, predsjednici obaju klubova, koji imaju povesti sa sobom po četiri člana.

„Naša Sloga“ na ovo primjećuje: Znajući nepopusljivost Talijana glede priznanja jednokopravnosti našemu jeziku u saboru i zemaljskom odboru, a pošto pak naši zastupnici nesmiju ni za dlaku u tim najpravednijim zahtjevima popustiti, koji su za nas conditio sine qua non, možemo unapred preoći, da će ti pregovori ostati i ovog puta bez uspjeha. To će biti valjda zadnji pokušaj vlade, koja ako ne uspije, razpustit će istarski sabor.

Izbor na kvarnerskim otocima.

Prošle nedjelje 9. t. mj. obavljen je izbor zemaljskog zastupnika u seoskim občinama kvarnerskih otoka. Izabran je kandidat hrv. stranke g. Ambroz Haračić. Naš narodni kandidat dobio je 1362 glasa i to u kotaru Krk 877 a u kot. Lošinj 485. Talijani u Unijah i Susku glasovali su za nekoga Mircovicha, koji je dobio 152 glasa.

Istarska kamorra na obtuženičkoj klupi.

Evo već treći tjedan traje porotna razprava proti desetorici bivših činovnika občine Pula radi kradje i pronevjerenja občinskog novca. Tekom procesa izlazi na javu vrlo zanimljivih stvari, osobito način, kako se kralo i varalo. Sudbeni računarski vječtaci ustanovili su, da su od god. 1896. do konca 1911. ti uzor-činovnici pokrali občinu za preko 213.000 kruna, ali kažu da su morali pokrasti i preko milijun i pol kruna, što se ne da točno ustanoviti, jer su „gospoda“ uništili odnosne računske knjige.

Između ostalog nadjen je jedan spis i pročitan na razpravi, kojim su se kapurioni puljske občine, odnosno kamorre, načelnik dr. Vareton, podnačelnik Frank. obč. savjetnici Petris i Benussi te obč. tajnik dr. Palisca obvezali premja tadašnjem ministru bogoslovja i nastave grofu Stürzgku, da će občina otvoriti hrvatsku školu u Puli, kad vlada preuzme talijansku obč. gimnaziju u svoje ruke. Kako su te varalice održali rječ, vidi se po tome, da hrvatske škole još i danas uzdržava Družba sv. Ćirila i Metoda, premda je vlada podizvala občinsku talijansku gimnaziju u Puli. Jasno je već i sljepcima, da je talijanska kamorra i prije i sada još uviek živi od sljeparija i varanja.

U tu razpravu je upleten i najposljednji načelnik občine dr. Vareton, koji je pod procesom radi zloporaba sa občinskim novcem. To je dalo povoda, da je dr. Vareton položio zastupnički mandat na istarskom saboru.

Na razpravu je pozvano više svjedoka, među njima dr. Rizzi i dr. Stanich, bivši načelnici občine puljske. O dr. Stanichu primio je sudbeni dvor otvoreno pismo (podpisano) u kojem pisac kategorički tvrdi, da je dr. Stanich znao za kra-

dje, falsifikacije i pronevjerenja sa strane obtuženika za vrijeme svoga načelnikovanja.

Taj proces trajati će za stalno još celi budući tjedan, ako se što izvanredna ne dogodi.

Ovako „Naša Sloga“.

Položio zastupnički mandat.

Iz Poreča javljuju, da je položio čast saborskog zastupnika i predsjednik zemaljskog kulturnog vjeća Augustin Tomasi. On je bio izabran u istarskom veleposjedu Iza Varetona, eto i Tomasia, a kažu da će proces radi kradje na pulskoj občini progutati još koji istarsku kamorašku političku veličinu.

Naši dopisi.

Drniš, 13 veljače.

Sjećaju se mnogi, dok se naš ljekarnik Josip Salvi nije za šest godina iz Drniša izselio bio u Split. koliko je u mjestu i u občini nereda i smutnje bilo, tako da je došlo bilo, da se mješani gledaše, što se kaže, kô pas i mačka. Prvo toga htio je i bio je načelnikom, ali za dva mjeseca, te ga je u načelničtvu zamjenio državni komesar. No i ovoga Salvi znao je strelati u svoj džep, uz jutarnji i podnevni zakusak. On je utjerao ogromnih svota u svoju ljekarnu od naše občine, tako da občina i dandanas stjenje pod tim težkim teretom.

Od nekoliko vremena Salvi opet se povratio te opet goni svoj obrt smutnjivac, dakako svoje koristi radi jer je ptica i bez glasa i bez perja, a jedino možda Garibaldinac u crvenoj košulji, kako ga na Svetosavskom sobetu nazvao iskreni i pošteni kaludjer Kukolj. Na žalost imamo sada opet u občini državnog komesara, koji Salvovim manevram ne može se oteti, pače na cijeloj liniji stoji na njegovu razpoloženje i prisnoga mu prijana Dr. Ivetić, občinskog poluliečnika. Ova dvojica već dio dana su u sobi komesara. Što će oni tu? Nije težko pogoditi! Salvi — kao što je poznato — uzeo je upisa na mramore koji su u našoj cijeloj Zagori i baš od Muća čak do Raškog slapa, a Ivetić u svojoj veleučnosti hoće da nas nadari svjelom električnim. Dakle hoće se za sve to komesarevo pomoći i za to je viši dio dana komesar u njihovom slatkom zagrljaju. Hoće li to dopustiti Zem. Odbor? Mi kažemo, da ne jer to bi bila neizbjegiva propast ciele naše občine. Pomislite da bi Salvi zaposjeo ništa manje nego 140 klm. Moseća. Kud bi onda zagrci ljudi koji žive samo o stočarstvu, jer vinogradni propali, a oranice najgorje vrsti jer goli krš? Sa svjetlom električnim naša občina bila bi obterećena za drugih pedeset do šestdeset hiljada kruna, kao da nam nije dosta onih 600.000 što su Salvi i Ivetić pri pomogli natovariti.

Rekbi da im starije vlasti neđu na ruku, a s druge strane neznamo kako komesar može takove pogodbe sklapati, ta on nije pozvan da barata sa našim imenjem! Stoga Salvi i Ivetić okrenuće drugim putem. Približuju se občinski izbori te valja komeara predobiti. Bogne donekle i uspiješe. Naš komesar spravio listine za seoske časti, a nitko ih nije ni vido. Sad uruše seoske zborove, da imenuje seoske časti; kakve i koje će te osobe biti, to najbolje znaju Salvi i Ivetić, i to je prvi korak, da Garibaldinac postane načelnikom. Bit će tada mramora i električne, a vi Drnišani pušite u šuplju rožinu.

Trogir, 13 veljače. (Trogirska gospoda i razsulo „Narodne Glazbe“.) Evo poslje 42 godine občanka, propasti će i ova toli na glasu i najstarija hrvatska glazba u Dalmaciji. Uprava ove glazbe samo je po imenu, ali za rad ništa.

Imademo pravilnik tako nazadni, da glazbari nemaju pravo glasa, jedino ono dvadesetak doprinosnika vedre i oblače kako ih je volja. Ali kada bi ovi svi i utjecali, još nebi bilo slabo, jer među njima ima ljudi, koji se razumiju i koji ljube glazbu. Na zadnji dan poklada pojavit će u školi gosp. Ante Madirazza c. k. mješte, podpredsjednik na papiru i u titulaciji, te svojim nervoznim tonom stao zahtjevati da glazba mora one večeri udarati, inače da će zatvorit školu i uzeti ključe. Kad su ove riječi glazbari čuli, izišli su svi, koji se nalazili u školi, mirno van.

Kako je već javnosti poznato, ovdje je gestovalo pokrajinsko kazalište i svoju zadnju predstavu priredilo je u ponedjeljak pokladnji; nekoliko mladića, među

kojima i nekoliko glazbara, se pobrili da poslije predstave bude malo plesa.

Kada je svršila predstava i stavilo se sve u red za plesanje, naša dična gospoda stala se izrugavati i smijati, na što se mladići našli i ostavili dvoranu, ali im kazali da će im se prije 24 sata osvetiti, to jest glazbari da im sutra neće svirati. Zato je dočuo naš dični Enverbeg, i na zadnji dan, kako smo već spomenuli, dođe da izvrši svoju namisao. Pošto sam nije imao snage, došao je šnjir u pratnji nasljednik Cuvaja c. i k. veliki sudac Pržić, sav žalostan da neće moći one večeri uz glazbu lupati sa konfetima. Valja znati, od kada je u Trogiru da nije došao novčić nijednom mjestnom. I on stade vikati na prisutne glazbare: „cavre porche, da sam je gospodar svih bi u tamnicu začvorio.“

Naš štor Toni sigurno je mislio da su glazbari čiji robovi ili suknje; on kao podpredsjednik znade dobro da nijedan glazbar nije plaćen nego da svira iz dobre volje. Pitamo mi gosp. Enverbeg, da li je on bio vlastan da to sve učini? Znade li on, da je to „Narodna Glazba“ da i ona ima svoj i ako nepravedni Pravilnik, znade li da tu ima dvadesetak doprinosnika koji su plaćali prije nego Vi i uzdržali glazbu? Enverbeg bi morao nadalje znati, da je tu i Občinsko upraviteljstvo i više.

Koliko li je truda, žrtve i novaca stajalo naše privake dok su ovu glazbu ustrojili i postigli cilj za kojim su svi oni težili! Te su bili blagopokojni Puvočić, Slade, Dragazzo, Sentinella i ostali. Sada znamo, da što su oni gradili, to Enverbeg i dr. ruše. Gospodo, ostavite se čorava posla, i pustite neka ovđje upravljaju ljudi koji su sposobniji i dorasli.

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Kiparske radnje iz drveta za crkve
Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice
križni putevi, razpela, jaslice itd.
Katalog uzoreka s cienama daje se badava.
Za dostavu naručbe do štacije uključivo sa
škrinjom, ne plaća naručitelj.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano
K 5.—, a uvezano K 6.—, načinjava se
kad „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku
i u svim knjižarama.

Izvješćujte „Hrvatsku Rieč“.

ZAHVALA.

Ucviljeni sinovi, kćeri, brat, sestra i ostala rodbina blago-pokojnog.

MARINA BULIĆA

izražuju najiskreniju zahvalu na primljenim žalovanjima i iskazanim počastima milom pokojniku.

Vranjic-Split, 13 veljače 1913.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. Krstelj i drug) :: Šibenik :: (Dalmacija).

Veliko skladište svih vrsti tiskanica za župske i občinske urede.

Tiskanice izrađene su na finom i trajnom papiru, a cijene su im veoma niske. Pri naručbam za veću točnost, uz broj popisa valja naznačiti i naslov tiskanice.

Izradjuje sve vrsti posjetnica, poziva za zabave i koncerne, jestvenike, diplome, cienike, protokole, brošure itd. itd. Za sokolska društva imamo naročite Clischée i znakove, te smo u mogućnosti svaku naručbu izvršiti

Iz grada i pokrajine.

Sokolski diletantski klub spremi za neđeљу 2. ožujka „Grančarc“, pučki igrokaz u tri dijela s pjevanjem i plesom.

Pripomoć obiteljima pričuvnika daje se kod poreznog ureda, a ne kod občine kako mnogi misle. Preko občine šalju se molbe za pripomoć, a pripomoć samu izplaćuju poreznim uredi.

Ubožkom Domu, osim redovitih najesćenih pripomoći, u sjednici Povjerenstva javne Dobrotvornosti držanoj na 10 tek., odobrena je još izvanredna pripomoć od Kr. 500. - Uprava najlepše zahvaljuje.

II. popis milodara u korist fonda društva Dobrovoljnih Vatrogasaca u Šibeniku. Belamarić Ivo pok. Tome K 5, Patucci Rafael K 2, obitelj Dr. K. Kovacević K 10, Marin Kuzmić K 10, filiale R. Vlahov Sebenico K 2, Francesco Fattica K 2, Vilić Beroš K 10, Ante Fulgoži pok. Ivo K 3, Societă Casino K 10, I. K. Dr. Fontana plem. Valsalina K 10, Franc Sušara K 5, majka Celestina Pravdica, starašica Samostana Sv. Luce K 10, Andrija Tesija K 3, Luigi Battigelli K 5, Ivan Vučić pok. Andrije K 10, Vladimir Šupuk pok. Ivana K 4, Giuseppe Meneghelli K 5, Hrvatsko Muzično Društvo „Kolo“ K 10, Braća Iljadica K 10, Pio Terzanović K 20, Dulibić Dr. Ante K 20, Marko Chimer K 5, Marko Dominis savjetnik K 5, Dušan Vuković K 5, Giovanni Mazzoleni K 20, Antonietta Ved. Galvani K 2, Simeone Jurin K 5, Aleksa Šupuk pok. Ivo K 12, Hrvatska Vesnička Banka Šibenik K 30.

Drugi izkaz . . . K 258
Prvi izkaz . . . " 255
Ukupno . . . K 513

Uprava Društva Dobrovoljnih Vatrogasaca blagorodnim darovateljima izrazuje svoju zahvalnost.

Studen. Jutros poledilo, a bura duva već par dana. Toplomjer jutros rano kazivao 1 izpod nišnice.

RAZNI BRZOJAVI.

Naručbe ratne mornarice.

Beč, 15. veljače. Proračunski odbor izabrao je pododbor, koji će imati izraži postupak uprave ratne mornarice u pitanju naručaba u Njemačkoj. U odbor su izabrani: Bugatto, Choc, Friedmann, Glöckl, Kolischer, Mastalka, Nemec, Schraffl, Stanić, Steinweder, Teufel, Tresić i Verstovšek.

Promjene u ratnoj mornarici.

Beč, 25. veljače. Potvrđuje se, da će šef mornarice admiral grof Montecuccoli kad navrši 70. godinu života, stupiti u mir. Naslijedit će ga viceadmiral Haus. Na mjesto Rippera doći će za zapovjednika luke u Puli Lanjs. I viceadmiral Kunst kani demisionirati.

Odlikovan bosanski odjelni predstojnik.

Sarajevo, 15. veljače. Odjelni predstojnik za pravosudje Shek imenovan je tajnim savjetnikom.

Novi zajmovi?

Budimpešta, 15. veljače. U sutrašnjem zajedničkom ministarskom vijeću stvoriti će se zaključak i o sklopljenju novih zajmova. Koncem ovog mjeseca odlučiti će se o ostalim pitanjima.

Rad u tvornici torpeda.

Rijeka, 15. veljače. Rad u tvornici torpeda nastaviti će se u ponedjeljak.

Selenje glasovitog kliničara.

Beč, 15. veljače. Glasoviti kliničar profesor Noorder ostavlja ovog ljeta Beč te se u Frankfurt. Razlozi su familijarne naravi.

Nezgoda talijanskog parobroda.

Solun, 15. veljače. Talijanski parobrod „Glava“ ostavljajući solunsku luku udario je u tursku ladu „Fethi Bulan“, koja je bila potopljena od Gika te si je preuzeo dno.

Zrakoplovna osobna pruga.

Dresden, 25. veljače. Grad je zaključio, još ove godine pokrenuti redoviti osobni zrakoplovni saobraćaj sa Pragom, Karlovim Varima, Marijinim Lazima i Fransensbadom.

Osudjen radi špijunaže.

Leipzig, 15. veljače. Kontoarist Neumann osudjen je radi špijunaže na dvo-godišnju tamnicu.

Revolucija u Meksiku.

Newyork, Grad Mexico se primirio, nakon što je zadnja dva dana vladala žestoka topovska vatra, pri čemu su šrapneli padali u centrum grada te oštetili palaču američkog poslanstva i narodnu palaču. Dva američka časnika bijahu zlostavljana te su bili primorani pobjeći. Provodi se i šabataža vlakova. U uličnim bojevima bilo je 900 mrtvih a 1600 ranjenih.

Newyork, 15. veljače. U Mexiku nakon jednodnevnog primirja iznove uzplamile su ulične bojevi. Težka topovska vatra buntovnika uništila je čitave dijelove grada, a nije poštedila niti stranih legacija. Mnogo sveta bilo je ubijeno. Diplomati skupa sa svojim štićenicima pobegnuli su vladine zgrade. Jedan samostan bio je topovske vatre uništen, a mnogo redovnika ubijeno.

Stan

sastojeći se od 2 sobe, kuhinje i svim potrebitinama iznajmljuje se od 15. ov. mj. obitelji bez djece. Mjesečno K 30 — Upitati se u „Hrvatskoj Tiskari“.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionicu

„DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1912. slijedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)

Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati pos. podne povratak svake subote u 6.15 sati prije podne

Trst—Metković B (poštanska)

Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati pos. podne povratak svake sredje u 6.15 sati prije podne

Trst—Metković C (poštanska)

Polazak iz Trsta u petak u 5 sati pos. podne povratak u četvrtak u 6 sati prije podne

Trst—Korčula (poštanska)

Polazak iz Trsta u utorku u 5 sati pos. podne povratak u ponedjeljak u 6.15 sati prije podne

Trst—Šibenik (poštanska)

Polazak iz Trsta u petak u 5 sati pos. podne povratak u četvrtak u 6 sati prije podne

Trst—Makarska (trgovacka)

Polazak iz Trsta svake sredje u 6 sati pos. podne povratak svaki ponedjeljak u 6.15 pos. podne

Trst—Vis (trgovacka)

Polazak iz Trsta u subotu u 7 sati pos. podne povratak svaki četvrtak 7.15 pos. podne

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu jedini je domaći osiguravajući zavod. :: Utemeljena g. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

PODRUŽNICE i GLAVNA ZASTUPSTVA: Osiek, Rijeka, Sarajevo, Ljubljana i Novi Sad.

Podružniča u Trstu, Via del Lavatoio br. I., II. kat Telefon 25-94

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraža.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. OSIGURANJA ZGRADA (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica, industrijskih poduzeća).
2. OSIGURANJA POKRETNINA (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.).
3. OSIGURANJA POLJSKIH PLODINA (žita, sijenit itd.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadržana imovina u svim odjelima iznosi	K 2,713.674.13
Od toga temeljna glavnica	K 800.000.—
Godišnji prihod premije	K 1,363.040.89
Isplaćene odštete	K 4,970.238.48

Sposobni posrednici i akviziteri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu
VLADIMIR KULIĆ - ŠIBENIK

KO ŽELI ZDRAVLJA

neka pohodi glasovito

Spljetsko sumporno kupalište

NAGY | DRUG

koje posjeduje, kako već poznato, najljekovitiju mineralnu vodu u Evropi. U jednom litru sadržano je 31.5 grama razne soli. — Otvoreno cijelu godinu.

Prospekte šalje uprava.

SPUŽAVA

RAFINIRANIH I PROSTIH . . .

slike veličine i oblika

za sve moguće potrebe te za toilette

imade veliku zaliha

SPUŽVARSKA ZADRUGA

U KRAPNU

Naručbe adresirati na:

Spužvarska Zadruga - Šibenik.

PREBLAUER. SAUERBRUNN

.. | AUENQUELLE | ..

MINERALNA VODA KISELICA

Čista alkalična, posve naravna alpinska kiselica, uvek svježa, preporučena od svih liečnika kao najprijezljija voda za stolno piće te kao najbolje sredstvo proti želudčanim i bubrežnim te spolnim kroničnim bolestima. Budući je rasičena izobiljem ugljične kiseline, to je izvrstna za miešati sa vinom ili bilo kojim drugim pićem, te se pije veoma za njezine vrsne ukuse.

Nalazi se u svakom hotelu, restauracijama i svim dućanima.

Glavno skladište za Trst, Primorje, Istru i Dalmaciju:

Hermann Tonitz, Trst.

Zastupstvo za Dalmaciju:
IVO MACHIEDO, Dubrovnik.

VELIKA ZALIHA

MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU

NAJMODERNIJEGA KROJA — — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.

SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU. — — — —

PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK

Ne boji se nikakove utakmice.

Velika zaliha svakovrstnih

MREŽA OD PAMUKA

(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.

Suviše

MREŽA TALIJANSKIH (puljizkih)

BAČAVA
HRASTOVIH
OD 3½ DO 4 HL.

100% COTTON

KRALJICA DAGMAR

HISTORIČKI ROMAN

ČESKI NAPISAO VACLAV BENEŠ TRŽEBISZKY · PREVEO PAVAO M. RAKOŠ

68.

Ratmir je nekoliko puta povukao rukom preko čela, okrenuo se licem na stranu i rekao je sam za se: „Ne shvaćam ga... Sam vrag zna, što je to, ako ko ode u tujinu a kad se za tim sastane s njim kogod, ne može da mu pogodi pravu žicu i ne može...“

A taj čas gledao je otac Dobrogost na pergamentno pismo, koje mu dao drževiški župan, izručujući mu vrući pozdrav od vojvode i od biskupa Danijela.

Kad je pismo pročitao dva puta, podigao je glavu, okrenuo se gospodinu Petru i rekao je: „Kad su ga izabrali za biskupa nek ostane biskup... Predugo sam već izvan domovine, te ne poznam potanko crkvene prilike u Češkoj. A to je za uređ, kakav je biskupski, neophodno potrebno. Osobito nakon pohoda papinskog legata, kardinala Petra u Pragu, u Češkoj se mnogo promjenilo...“

„Pa ipak, oče Dobrogoste! — Ne mogu, da zamislim sposobnijeg vladara od Pršemisla i na Vojtjehovom prestolju vrijednijeg našljednika od tebe...“

„Pretjeruješ, gospodine Petre... Tako sam se već priučio skromnom životu i zaista ne bi se mogao privući mitri i pastirskej palici... A kraj tog ne namjeravam, da ostavim ovaj kraj... Djelo, koje sam počeo, rad sam da ga dovršim bar toliko, koliko je moguće za malo dana, koji su mi još odlučeni... Brazde, koje čovjek počne orati, nije dobro ostaviti, dok se do kraja ne izoru...“

„Zar se ne misliš vratiti u domovinu?“

„Ne znaš, i ne mogu ti reći, kako ljubim svoju rodjenu državu... A ako mi uspije ovdje rad, učiniti ču svojim rođacima veće usluge, nego kad bi bio praški biskup...“

„Nije istina, oče Dobrogoste! — Tvoja i Pršemislova glava znala bi iz naših država učiniti raj...“

„Kad već govorimo o tom, čuj sve od mene... Za biskupsu čast osjećam se preslabim...“

„Jamačno si tako jak kao drugi...“

„Po tvojem sudu možda, a po mojem mišljenju nikako... Nije još dobar pastir, ko zna donosno ići u zlatu; a ja možda ne bi znao ni to...“

„Previše si poniran, vrlo skroman, oče Dobrogoste!“

„Ni to si ne ubrjam u zaslugu; možda je uzrok tome i moj život, koji je izšao iz naroda, koji pripada narodu i narodu se šrtuje... Pustimo već taj predmet, gospodine Petre, moja odluka nije potjerala korijen u pjesak, već se oslanja na čvrstom osvjeđenju; znadeš li što o mojem rođnom kraju?“

„Ne mnogo, oče Dobrogoste...“

„I o malo ču se zadovoljiti i biti ču ti zahvalan za nekoliko riječi...“

„Na bijeloj kuli vije se zastava vitezova svetoga Ivana tako, da se vidi crveni krst već od Tejnjece... I ljudi hvale „križara...“ Skoro svakog nadario je s kakovom uspomenom iz svete drzave, bilo s Maslinske gore, ili iz Betlehema ili Jerusalima...“

„I moja Koljevka?“

„U tujem odjelu... I propada, oče Dobrogoste, propada...“

Otač Dobrogost sjetio se mladih godina, kad ga je u Slanskom samostanu prvi put počeo da uči brat Egidij... Bio je malen, rijetke kose, počešljane straga prema sljepočnicama, a dobra duša, nešto žestok, a zato pošten... I plačao mu je starim, dobrim grošima... Škola u tadanjem samostanu otaca Benediktinaca u Slanom bila je izvrsna... I taj brat Egidij učio ga i njemački. Ocu Dobrogostu je pri uspomeni na mlade godine oko usnica najednom zatitrao smješak... S njim je onda raslo više kristalnih duša... Gdje su? Tako razni, tako posve različni bili su njihovi putevi... O tima mu gospodin Petar bez sumnje ne bi mogao ništa priopćiti; otac Dobrogost i nije pitao za njih...“

A skupa sjedili su dugo, vrlo dugo, i gospodja se Adleta s kćerkom i sinom spremala za povratak u domovinu.

Ljudevitova i Živenina radost polako se promjenila u piač... A što je tek Jitruška!

„Oprosti, odlična gospodjo, što govorim tako iskreno. Tako smo ti se priučili, kao da smo od uvijek skupa živjeli... A sad ćemo sami ostati ovdje... Svoje siromaštvo sad ćemo najčešće osjetiti... Iz dna duše želimo ti sve najbolje: a rastanak nam je vrlo — vrlo težak! — A što će biti s tobom, dušice moja?“

I Živeni su curke tekle suze niz lice.

„Da li ćemo se još kad vidjeti, Draguško?“

Jitruška grli je Adletinu kćer, i njezine usnice nikako nisu mogle, da se odiyele od lika Draguškina...“

„Otići ćeš... zaboravit ćeš...“

„Ne ću zaboraviti — nikad, Jitruško...“

„Ah jedini Bože! — Kad stigneš na dvor svojeg oca, kad te budu dvorili, kad ti se budu klanjali, da li ćeš se tada sjetiti bodričke djevojke, kojih si bili djeveruša u svatovima?... Ne, ne smiješ zaboraviti — tako ti tvojeg i mojeg Bože, ne zaboravi — znaš, što je prorekao naš stari vojvoda... Kad dodu iz onih pokrajini poslanici — ne odbij ih, sjeti se nas, dodji — dodji...“

„I budi naša kneginja!“ dodata je Ljudevit Jitruškinim molbama...“

„Ta naša i vaša domovina nisu tako udaljene, neprestano znat ćemo jedna za drugu, vidjet ćeš, Jitruška...“

„Ja ću sam nastojati, da budete znali jedna za drugu, da jedna na drugu ne zaboravite...“

„Ti, oče Dobrogoste?“

„Ja... ta ostal ču kod vas... Već davno imam moju riječ, Ljudevite!“

„A ko će poći s nama, ako ti ostaneš?“

„Pouzdanih pratielaca je dosta, svjetla gospodjo... Pratit će vas u domovinu Gospodin Bog i njegov anđeo Rafael, i sveti Vlado bit će s vama...“

Otač Dobrogost je opet govorio nešto teže; glas mu neobično drhtao, što se kod njega skoro nikad nije dogodilo...“

„Molim te, oče Dobrogoste, budi im tješnjac...“

Draguška prilišla je uzgojiteljeve ruke svojim usnicama i ljubila ih, što je samo vruće moglo...“

„Teško se dijelimo, a tvoj cilj je veći — to dobro znam — neizmjerno uvišeniji, nego da se vratiš s nama. Ti ćeš postati ovom kraju uistinu Metodije... Kod nas blagoslovilo bi to samo nekoliko jezika a ovdje tisuće i tisuće...“

Otač Dobrogost poljubio je Dragušku u bijelo čelo... I još uvijek nije mogao ni riječće da progovori...“

„Da bar ti ostaneš ovdje!“

„Ako Bog da, u vašoj državi leći ču i na vječni počinak!“

Otač Dobrogost stisnuo je starješini Ljudevitu desnicu, neprestano zatvarajući oči, da si skrije nutarnje gauče, koje je mogao još samo malo skrivati.

I drugog dana Božića ujutro ostavljala je Malinov prilično jaku konjaniku, medju kojima se u sredini polako pomicala na pol pokrivena kola... A radi svjetline nisu mogli skoro da idu. Svaki se čas morali ustaviti.

(Nastaviti će se).

OGLAS.

Častimo se javiti P. N. občinstvu, da naša krojačnica te gg. trgovci MARK JAKOVLJEVIĆ i IVE ŠAIN u ŠIBENIKU i PETAR PILIĆ u ZADRU prodavaju gotova odjela solidno izradjena iz naše čiste vunene štofe po Kr. 32 — o broja 44 pa unapred, i izvrstne kuverte u raznim bojama takodjer iz čiste vune uz veoma umjerene cene. Vanjski trgovci, ako žele nabaviti gotova odjela kuverte, neka se obrate našoj tvornici, gdje će na gore spomenute cene takodjer dobiti popust.

Odličnim štovanjem

PRVA DALMATINSKA TVORNICA PREDIVA I TKALA
PAŠKO KORA & drug

HRVATSKA VEREJSKA BANKA :: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRAŇUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMLJU NAJKULANTNIJE, IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA BEZPLAT-
NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

- - GRADJEVNO PODUZEĆE - - PETAR BLASOTTI & FRANO ŠKOTON IZPITANI ZIDARSKI MAJSTOR - - ŠIBENIK

PODUZIMLJE SVAKU VRSTU GRADJEVNIH RADNJA I POPRAVAKA. —
SPECIJALISTA U GRADNJI ŠTEDNJAKA (SPARHETA) I SOBNIH PEĆI

PODUZIMLJE ČVRSTE RADNJE U CEMENT BETON (EIZENBETON) BEZ
POTREBE ŽELJEZNIH GREDA. — POSEBNA KANCELARIJA ZA NACRTE
I TREBOVNIKE KUĆA PASINI PUT SUDISTA.

Poljodjelska Zajmovna Blagajna

Zadruga uknjižena na neograničeno jamstvo

u ŠIBENIKU.

Ukamaćuje novac na uložne knjižice uz

5%

VELIKA ZLATARI
G. PLANČIĆ
Vis=STARIGRAD=Vela

NOVO IZRADJENE
:: RADNIČKE KNJIGE ::

SLUŽBOVNE KNJIGE -

NABAVLJAJU SE U

HRVATSKOJ TISKARI

(Dr. Krstelj i drug) Šibenik.

Losconz & Hatvanski paro-
mlinovi od Borsod Mischolz
i Istvanskog dioničkog druž-
tva proizvadaju najbolje i
najizdašnije vrsti

.. BRAŠNA ..

Najveće mlinsko poduzeće.

Dnevna produkcija 700.000
kilograma brašna.

Glavno zastupstvo i skladište
tvrdke:

FRAN LENTIĆ Trst.

Vodovode

svih vrsti izradjuje
najveća slavenska tvrdka
Monarkije

ANT. KUNZ
Hranice (Morava).

Praktične upute i približni
troškovnici badava.